

Gawra niedźwiedzia

Materiał interaktywny przeznaczony do edukacji wczesnoszkolnej. Zawiera ilustracje oraz ćwiczenia interaktywne z możliwością sprawdzenia poprawności odpowiedzi.

- [Wprowadzenie](#)
- [Prezentacja](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Słownik](#)
- [Ciekawostki](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Wprowadzenie

Gawra niedźwiedzia

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Zwierzęta przesypiają całą zimę i budzą się ze snu wiosną, gdy ożywa także cała przyroda. Zimowy sen niedźwiedzia nazywany jest hibernacją. Podczas snu spowalniają się wszystkie procesy życiowe niedźwiedzia, zmniejsza się jego temperatura ciała. W tym czasie niedźwiedź jest bardziej odporny na niesprzyjające warunki życia. Zimowe legowisko niedźwiedzi nazywamy gawrą. Niedźwiedzie tworzą je zazwyczaj w zagłębieniach ziemi powstałych po wywróceniu drzewa przez wiatr lub w ukrytych i niedostępnych jaskiniach. W gawrze na świat przychodzą małe niedźwiedzie. Dziennym legowiskiem niedźwiedzi jest barłóg, czyli inaczej nieposłane łóżko.

Twoje cele

- Opiszysz wygląd zewnętrzny niedźwiedzia brunatnego.
- Opowiesz o środowisku życia i sposobach odżywiania się niedźwiedzia brunatnego.
- Odnajdziesz w dostępnych źródłach informacje na temat innych gatunków niedźwiedzi.
- Wykonasz pracę plastyczną: „Niedźwiedź w gawrze”.
- Ułożysz opowiadanie o niedźwiedziach.
- Wyszukasz w słowniku hasło: „niedźwiedź” i zapiszesz wyjaśnienie w zeszycie.

Prezentacja

Obejrzyj prezentację.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Niedźwiedź brunatny ma duże, masywne ciało z nieznacznie wydłużoną głową, grubą szyję i krótki, ledwo widoczny wśród sierści, ogon.

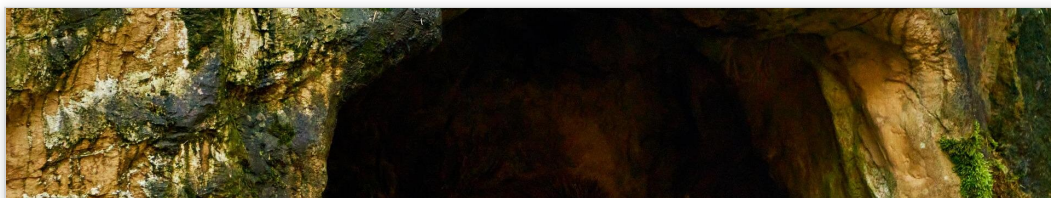

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

W wyprostowanej pozycji może on osiągać wysokość od 1,8 m do 3 m. Jego waga waha się między 80 a 780 kg.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Niedźwiedzie zimą zapadają w sen zimowy.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Zimowe legowisko niedźwiedzi nazywane jest norą lub gawrą.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Sen niedźwiedzi może trwać nieprzerwanie całą zimę, jednak zdarza się, że gdy zgromadzą one zbyt małe ilości pożywienia, budzą się w tym czasie po kilka razy.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Niedźwiedzie brunatne przebywają w swojej gawrze od końca listopada do końca lutego. Żyją samotnie, a w parach natomiast jedynie w okresie godowym, czyli poprzedzającym ich rozród.

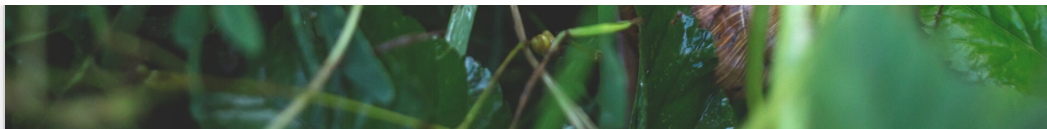
Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Aby utrzymać organizm w dobrej kondycji podczas snu zimowego, konieczna jest odpowiednia ilość pokarmu. Przed nastaniem chłódów i niesprzyjających warunków niedźwiedzie gromadzą zapasy pożywienia w legowisku.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Niedźwiedzie zazwyczaj jedzą wszystko: nasiona, grzyby, dżdżownice, jaja, ptaki, ślimaki, miód, ryby, leśne zwierzęta czy trawę.

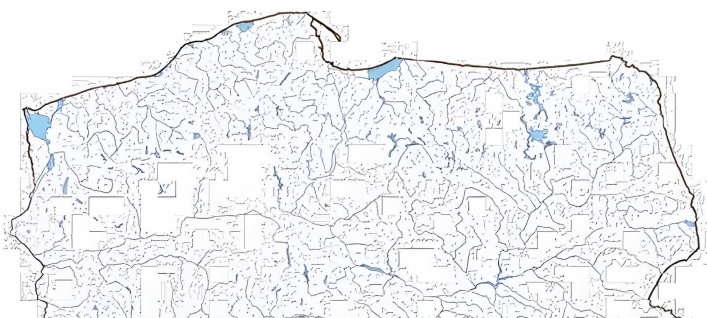

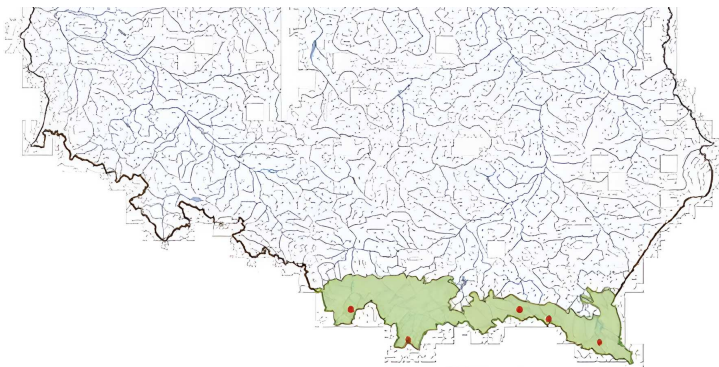
Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Niedźwiedzie brunatne żyją 30–40 lat na wolności oraz około 50 lat w niewoli, czyli na przykład w zoo.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/P1CkhP5RN>

Pokaż transkrypcję

Dawniej niedźwiedzie występowały w lasach całej Polski. Ich liczba stale malała na skutek polowań w celu pozyskania futra i mięsa.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0. grafiki na podstawie: pixabay.com, wikipedia.org. Licencja CC 0.

Polecenie 1

Na podstawie informacji zawartych w prezentacji wykonaj notatkę wizualną o sposobach przygotowania niedźwiedzia brunatnego do snu zimowego

Polecenie 2

Wyjaśnij, czym jest gawra.

Polecenie 3

Wymień czynności, które niedźwiedzie wykonują poza legowiskiem.

Sprawdź się

Ćwiczenie 1

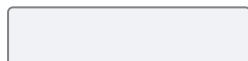
Wpisz nazwy składników pożywienia niedźwiedzia brunatnego w odpowiednie pola krzyżówki. Uzupełnij zdanie powstałym hasłem.

1.							
2.							
3.							
4.							

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

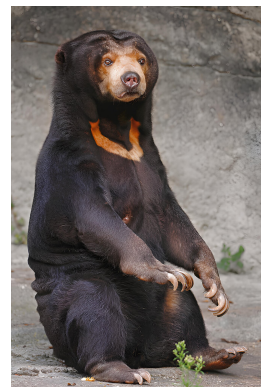
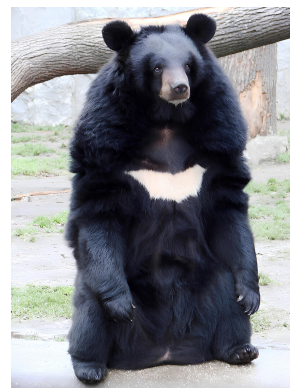

zwana gawrą, to zimowe legowisko niedźwiedzia brunatnego.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 2

Przyjrzyj się obrazkom. Zaznacz niedźwiedzie brunatne.

☐☐☐☐☐☐

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 3

Wskaż, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

1. Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1FuuU7s0>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

2. Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1FuuU7s0>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

3. Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1FuuU7s0>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

4. Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1FuuU7s0>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

5. Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1FuuU7s0>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

6. Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1FuuU7s0>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
1. Niedźwiedzie brunatne są objęte ścisłą ochroną.	☐	☐
2. Ulubionym pożywieniem niedźwiedzia brunatnego są ryby i miód.	☐	☐
3. Niedźwiedzica co roku rodzi sześć niedźwiadków.	☐	☐
4. Zimowe legowisko niedźwiedzia to gawra.	☐	☐
5. Niedźwiedzie żyją w parach przez cały rok.	☐	☐
6. W Polsce żyją niedźwiedzie polarne.	☐	☐

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

Buszować

buszować

przeszukiwać w celu znalezienia pożywienia

Drapieżnik

drapieżnik

zwierzę żywiące się mięsem innych zwierząt

gawra

gawra

zimowe legowisko niedźwiedzia

hibernacja niedźwiedzia

hibernacja niedźwiedzia

zimowy sen niedźwiedzia. Podczas snu spowalniają się wszystkie procesy życiowe niedźwiedzia, zmniejsza się jego temperatura ciała. W tym czasie niedźwiedź jest bardziej odporny na niesprzyjające warunki życia

jaskinia

jaskinia

pusta przestrzeń w skale uformowana przez naturę

notatka wizualna

notatka wizualna

notatka rysunkowa łącząca pismo i rysunki. Polega na robieniu schematów, wykresów, używaniu strzałek, chmurek, ikonek itp. Podstawą notatki jest tekst, który uzupełnia się rysunkami. Autor notatki robi ją zazwyczaj dla siebie, dzięki temu przyswaja wiedzę w niej zawartą

Okres godowy

okres godowy

czas, w którym zwierzęta łączą się w pary

Puszcza

puszcza

wielki, niezamieszkany obszar porośnięty lasem

ssak

ssak

zwierzę, które karmi swoje młode mlekiem

Tajga

tajga

wielki las iglasty

Ciekawostki

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

1. Niedźwiedzie rzadko atakują ludzi, robią to przeważnie w przypadku zagrożenia życia lub w celu obrony młodych osobników.
2. Niedźwiedzie brunatne są wyjątkowo sprawnymi, szybkimi i zwinnymi zwierzętami. Mimo swojej wagi świetnie wspinają się na drzewa i są doskonałymi pływakami.
3. Niedźwiedzie mają doskonały wzrok i rozróżniają kolory. Dzięki temu bez problemu znajdują owoce w trawie i na gęstych krzewach.
4. Młode niedźwiedzie płaczą po oddzieleniu ich od matki.
5. Przed zimą niedźwiedź brunatny może podwoić swoją wagę z wiosny. Dzięki temu może przetrwać mroźną zimę.

Dla nauczyciela

Numer e-materiału: Temat 121

Autor e-materiału: Magdalena Pielach, Iwona Oleksa

Tytuł e-materiału: *Gwara niedźwiedzia*

Poziom edukacyjny, klasa: szkoła podstawowa, klasa 2

Cel ogólny lekcji: Uczeń rozwija umiejętność obserwacji zjawisk przyrodniczych poprzez poznanie środowiska życia i zwyczajów niedźwiedzia brunatnego.

Cele wynikające z podstawy programowej
Cele szczegółowe
Kształtowane kompetencje kluczowe